

CONCLUSIONS

Es difícil treure conclusions d'una cosa que tot just acaba de començar. Aixó era una cosa que tots els que participàvem en l'experiència teníem molt clar. S'havien mitjanament reflexionat -el temps ens va -esser curt- sobre la possibilitat de que -tot allò que havíem fet pogues esser la base d'un canvi radical en la nostra concepció d'entendre les coses. La conclusió més clara a la que vàrem arribar és la de que l'escola no pot esser allò que hi ha dins les quatre parets de l'aula; l'escola ha de tenir com a finalitat la descoberta activa de la realitat pròxima. Calia partir d'aquesta realitat per formar homes capaços de descobrir, investigar, interpretar i canviar aquesta realitat. D'aixó n'erem tots conscients, encara que també ho érem de que tan sols estàvem començant, calia que lo fet fos punt de partida d'una tasca de reflexió i treball. Era necessari que lo experimentat se dugués a l'escola per començar a veure en quins problemes ens trobàvem i a poc a poc anar tencant les estructures, les trabes que no ens deixàvem caminar. I aixó era una tasca que s'havia de fer partint de nosaltres, ensenyants de l'illa, sense que fos possible implantar aquí cap de les fórmules pensades per altres llocs.

Per fer tot aixó era necessari, en primer lloc, trobar el marc adequat que permetés continuar trobant-nos i ampliar el cercle, perquè la continuïtat de l'experiència partís, i tengués sempre com a fonament bàsic l'intercanvi d'unes experiències que la pràctica ens havia aportat. Aquest punt no va quedar suficientment aclarit i caldrà que la pròpia dinàmica nostra trobi solució a aquest problema.

Un altre dels punts en el que caldrà treballar i que cal tenir en compte per a futures experiències, es la necessitat de trobar -i més que trobar caldria dir explícitament- els continguts ideològics, el compromís que en tots els sentits suposa una educació arrelada al medi, arrelada a la realitat pròxima, de lo contrari, tots em som conscients l'experiència pot quedar i es pot inclús desenvolupar com una simple transformació de tècniques i mitjans bons, més eficaces, aixó si, però incapaços de posar en evidència les contradiccions de la realitat que ens enrevolta. Es necessari, per posar un exemple concret, no tant sols veure que la naturalesa soporta un procés de degradació, sinó veure també qui són els culpables d'aquesta degradació.

Tal vegada com a problema més concret, però íntimament lligat a aixó que fins aquí s'ha dit, va sortir a les conclusions la qüestió de la recerca d'un equilibri que ha d'existir a tota experiència educativa entre autogestió i organització; aquest problema va sorgir com a resultat de les tensions creades per la mateixa dinàmica de l'experiència viscuda. La desorientació creada els primers dies per l'ausència d'unes fórmules o models preestablerts i les possibilitats que després hi vérem a n'aquesta forma de plantejar l'experiència, ens va fer veure la necessitat de trobar sistemes que combinassin per una part una clara informació i interiorització per part de tots dels principis i objectius marcats, i per -

una altra la necessària flexibilitat de realització perquè els resultats siguin una tasca creativa de tots, trencant la concepció clàssica entre el qui sap i el qui apren entre educador i educat, a la llarga i generalitzant, entre dominador i dependent.

No falta, per últim, més que tornar insistir en la necessitat de que allò que hem fet no sigui més que el començament d'un procés de canvi en tots els sentits de la nostra realitat educativa. Volem, doncs, que aquestes fulles siguin una crida a tots aquells que els interessa el canvi de la nostra escola i vulguin cercar formes que siguin nostres, pensades i aplicades a la nostra realitat, i per tant autèntiques i desalienades.